

Viljo on oiva esimerkki siitä, miten suurella sydämellä tätä työtä tehdään: ikää on mittarissa jo 80, mutta into vaan ei laannu.

Veteraanityössä hän on ollut mukana jo 20 vuotta.

- 2001 aloitin Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin tukiyhdistyksen hallituksessa, seuraavana vuonna sen keräystoimikunnan jäsenenä ja 2004-2005 toimin Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin keräyspäällikkönä. Vuodesta 2006 olen ollut nykyisessä tehtävässäni Helsinki-Vantaan keräyspiirin päällikkönä.

Sotiemme Veteraanit-keräys perustettiin 2006 kaikkien veteraaniliittojen yhteiseksi varainhankinnan työkaluksi, jolla autetaan myös niitä veteraanejamme, jotka eivät ole halunneet mihinkään veteraaniliittoon liittyä.

Varsinaisen uransa Viljo teki Kesko Oy:n Maatalousosastolla, josta jäi eläkkeelle tuotepäällikön tehtävistä vuonna 1996. Vapaaehtoinen maanpuolustus on ollut rakas harrastus, joka on kulkenut elämässä jo vuosikymmeniä, samoin kuin maanpuolustajiamme perintöä vaaliva kiltatyö. Myös Maanpuolustuksen Tuki ry:n keräystoiminnassa mukana olleen Viljon houkutteli jatkamaan veteraanityössä Helsingin Reserviupseeripiiri.

Vastausta ei tarvinnut kauaa miettiä, sillä veteraanasia ja sotavuosiemme hirvittävä hinta on hänelle itselleenkin tuttu.

- Otin tehtävän vastaan reservin upseerina ja sotaorpona, hän kertoo.
- Isäni ja äitini olivat maanviljelijöitä. Meitä sisaruksia oli kuusi. Isä kaatui (katosi) Jatkosodan alussa Syvärin Shemenskissä 20.10.1941 ja hänet on 18.7.1943 siunattu kentälle jääneenä Karinaisten sankarihautaan. Kotiin ei häntä ole vielääkään saatu.

Parasta työssä Viljon mukaan se, että tietää mitä tekee, kenen hyväksi sitä tekee ja sen, mihin kerätyt varat todella menevät.

- Olen lainannut Puolustusvoimien aikoinaan ollutta mainosta: Teemme työtä, jolla tarkoitus. Yleisön palaute on ollut vuosien varrella hyvää: teette hyvää työtä, jonka veteraanimme ovat ansainneet. Viimeisimpinä vuosina on tosin myös tullut kyselyjä, että miksi te vielä keräätte, eikö valtio jo hoida loput?

Tämä onkin yksi suurin väärinkäsityksiä ja epäilyksiä herättävä kysymys: miksi yhä kerätään ja mihin ne tähän saakka kerätyt varat ovat menneet.

- Ihan koko keräystuotto ohjataan veteraanien, heidän leskiensä ja puolisoitensa avustamiseen viimeistään keräysvuotta seuraavana vuonna. Kokonaisuudessaan – tileille sitä ei siis turhaan makuuteta. Siksi keräyksen täytyy jatkua vuodesta toiseen, että meillä on jatkossakin millä kunniakansalaisiamme auttaa ja tukea heidän elämänsä ehtoolla, Viljo muistuttaa.

Vuosien varrella on tilanne muuttunut valtionkin taholta myönteisempään suuntaan ja veteraaniliittojen edunvalvonta on saanut läpi monia merkittäviä uudistuksia: lakimuutoksella saatiin kaikki veteraanien kotona asumista tukevat palvelut maksuttomiksi ja rintamalisäkin korotettiin yli kaksinkertaiseksi. Esimerkiksi veteraanien leskiä tai puolisoita nämäkään parannukset eivät kuitenkaan koske.

- Eikä keräyksestä voi puhua mainitsematta varusmiehiltä vuosittain saatua tukea: Puolustusvoimat jalkauttaa jokaisesta saapumiseraasta varusmiehiä avuksemme muutaman päivän ajaksi vuodessa. Käytössäni on ollut keräysaikana noin 15000 varusmiestä kouluttajineen, jotka ovat innolla osallistuneet keräystapahtumiin, Viljo kiittelee hyvillään.

- Korona-aika on estänyt varusmieskeräykset ja se todella näkyy: viime vuoden keräystuottoon se jätti noin miljoonan euron loven, mikä tarkoittaa, että meillä on tänä vuonna miljoona euroa vähemmän apua tarvitseville veteraaneillemme, hän suree.

Harmillista on hänen mukaansa myös se, etteivät useammat reserviläistoiminnassa mukana olevat ole innostuneet lähtemään mukaan veteraanikeräykseen.

- Vapaaehtoisia todella tarvitaan, hän muistuttaa.

- Tunnuksen omaavia veteraaneja on vielä jäljellä yli 5 000, joten virallisia tukia täydentävälle avulle on yhä tarvetta. Lisäksi meillä on maassa n. 20 000 veteraanin puolisoa tai leskeä. Yleisön tietämys alkaa veteraaniasioissa valitettavasti "hämärtyä", joten toivoisin heidän vielä muutaman vuoden ymmärtävän keräyksemme tarkoituksen. Joko luullaan, ettei veteraaneja enää edes ole tai sitten rahojen väitetään päätyvän jonnekin ihan muualle. Näinhän ei ole: esimerkiksi liitoille ei keräyksestä mene mitään.

Veteraanityö tulee tarvitsemaan tekijöitä myös tulevaisuudessa, kun veteraaneja itsejään ei ole, hän muistuttaa.

- Veteraanijärjestöt valmistelevan parhaillaan veteraanien oman toivomuksen mukaisesti siirtymistä perinneaikaan. Kun veteraanisukupolvi poistuu joukostamme, niin alkaa perinnetoiminta, joka kohdistuu vaalimaan veteraanien uhrauksia ja varmistamaan sitä, ettei niitä unohdeta vastaisuudessa. Muistomerkkejä on ylläpidettävä, sankarihautausmaiden kunniakäynnit hoidettava ja kaatuneitten muistopäivän sekä itsenäisyyspäivän kaltaisten muistopäivien kunniavartioihin on saatava väkeä, hän listaa muutamia perinnetyön muotoja.

Alkuperäinen kirjoitus on julkaistu Sotaveteraaniliiton Facebookissa 28.5.2021.